

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban évről-évre:
 Egész évre — 18 kor.
 Negyedévre — 4 c.
 Helyben másutt kelve:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c.
 Vidékre postán küldve:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c.

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnepnapok kivételével.

Arcképek és kiadványok:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kávéházakban
 vagy megrendelésre nem vállalja.

Hirdetések és kiadványok a
 kiadónálban intenzív.

Árnyékos utca 2. sz. sz.

Az új kormány.

— Távirati jelentések. —

Nagyvárad, nov. 3.

A dunaparti parlament hosszú pihenésének ma volt az utolsó napja. Ma még csönd és nyugalom honolt a márványfalas, aranydíszes folyosókon, a hol holnap élet, mozgalmasság és izgalom fog lüktetni. A parlamenti élet története holnap ugyanis ismét fordulónaphoz jut: holnap mutatkozik be az új kormány a Házban.

Mára várták már, hogy a hivatalos lap publikálni fogja az új kormány elnökének és tagjainak kinevezését, valamint a régi kabinet tagjainak fölmentését. Ám a királyi kéziratok csak a hivatalos „Budapesti Közlöny” holnapi számában lesznek benne. Ma csak az eskütétel hivatalos aktusa ment végbe Bécsben, a hová tudvalevően már tegnap utaztak az új kormány tagjai, élükön gróf Tisza István miniszterelnökkel.

Napközben kevesen voltak a szabadelvű pártkörben és a Házban is, a hol pedig a közelmúltban, míg a válság tartott, napirenden volt a mozgalmasság. A házban ma délelőtt megjelent gróf Apponyi Albert, a lemondott házelnök és megtette utolsó intézkedéseit holmijának elvitelére. Rövid ideig nála volt az elnöki szobában Sámuel Lázár országgyűlési képviselő.

A képviselőház tiszviselői kara holnap fog elbucszni a lemondott házelnöktől és Tallián alelnöktől.

Tallián Béla, az új földmívelésügyi miniszter az eddigi diszpozíciók szerint szombaton török-kanizsai kerületébe szándékozik utazni, a hol kerülete fáklyásmenetben óhajtja kifejezni azon való örömet, hogy képviselőjüket miniszterre nevezte ki ő Felsője.

Dániel Gábor alelnök, aki a holnapi nevezetes ülésen elnökölni fog, ma a délelőtt java részét a Házban töltötte, hogy utolsó intézkedéseit megtegye. A háznagy hivatalt egész nap járták a jegykérők, de semmiféle protekcióval jegyet a holnapi ülésre nem lehetett többé kapni.

Héderváry Károly gróf szívélyesen bucsuzott el tegnap a miniszterelnökség és a belügyminiszterium tisztikarától.

Tisza István gróf miniszterelnök holnap, a hó 4. én este 6 órakor fogadja a miniszterelnökséget este fél 7 órakor a belügyminiszterium tiszviselői karát.

Az új kormány eskütétele.

Bécs, okt. 3. Tisza István gróf miniszterelnök és a többi miniszter ma reggel ideérkezett és délelőtt 10 órakor ő Felsője feleskette őket. Fél 10 óra után hajtottak a Burgba a miniszterek magyar diszruhában, valamint a

felesketésnél közreműködő személyiségek és pedig Coluchovski gróf külügyminiszter, Vértessy miniszteri tanácsos és Schultes külügyminiszteri udvari tanácsos. Először gróf Tisza István tette le az esküt, mint miniszterelnök, mely alkalommal Széchenyi Gyula gróf mint zászlósur szerepelt és az ő Felsője személye körüli miniszter képviselőben Plósz igazságügyminiszter, ki az eskümintát olvasta fel. Ezután a többi miniszterek esküdtek fel Lukács László és Plósz Sándor miniszterek kivételével. A miniszterek felesketésénél Tisza gróf és Széchenyi Gyula gróf funkcionált. Az eskümintát pedig Vértessy miniszteri tanácsos olvasta fel. Ezután következett Tisza grófnak, mint valóságos belső titkos tanácsosnak a felesketeése Coluchovski gróf és Abensperg-Traun gróf intervenciójával. Az eskümintát Schultes miniszteri tanácsos olvasta fel. A két első eskümintát magyar, az utóbbit latin nyelven olvasták fel. A felesketeési szertartás után bemutatották ő Felsőjének az egész miniszteriumot, valamint Lukács és Plósz minisztereket is. A személyiségek felvonulását nagyszámu közönség nézte végig.

Tisza István programja.

Budapest, nov. 3. (Saját tudósítónktól.) Az új kormányt ma este lelkes ovációkkal fogadták a szabadelvű körben, ahol a párt értekezletét tartotta. Podmaniczky Frigyes báró, a párt elnöke, üdvözölte meleg szavakkal az új kormányt.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány tagjai érzik feladatuk nehézségét, de nem néznek reménytelenül a jövőbe, mert meggyőződésük, hogy a kibontakozásnak az az útja, melyet a pártnak és az országnak elfogadásra ajánlottak, megnyugtatólag hatva a közvéleményre, előbbre fogja vinni a nemzet jogos céljait a katonai kérdések terén. A hadsereg kérdését illetőleg a maga egészében oly öröndetes a haladás, aminőre hónapokkal ezelőtt senki sem számított. Ebből merit bizalmat arra, hogy a viszonyok ily alakulása mellett, lehetővé válik békés uton, a többi pártok hazafias belátására való appellálás útján, az alkotmány normális egyensúlyát helyreállítani. Kijelenti, hogy bizonyos komikus hatást gyakorolt rá az erős kéznek személyével kapcsolatban való emlegetése. Az a kéz — ugymond — mely az erőt mutatja, mikor nincs szükség rá, az nem erős kéz, hanem bolond kéz volna. Kéri az értekezletet, ne kívánja, hogy egész részletesen elmondja a kormány-programját,

melylyel holnap a Ház elé lép; csupán röviden kívánja vázolni. Fejtegeti, hogy a kormány programja teljes összhangban áll a párt által elfogadott programmal. Kötelessége felhívni a képviselőház és az ország figyelmét a lejtőre jutott pénzügyi helyzetre, melyet takarékosággal kell helyrehozni. *Vezérlő elve a liberalizmus és a nemzeti irány,* melynél a magyar állam supremáciáját fogja éreztetni, ha az izgató nemzetiségek a magyarság ellen bujtogatnak. De reméli az egyetértést a különböző nemzetiségekkel. Kijelenti a kormány nevében, hogy tiszteletben tartja mindenki jogát és szigorral jár el minden visszaéléssel szemben. Bennünket — így végzi beszédét — fentart és éltet ama tudat, hogy egy nagy, szent és igaz ügyet szolgálunk, hogy ama politikát szolgáljuk, mely alkalmas a magyar nemzet sorsát föllendíteni. Kéri a párt támogatását. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.)

Hegedüs Sándor üdvözi a kormányt s reményének ad kifejezést, hogy csak alkotmányos eszközökkel fogja az ország nyugalalmát helyreállítani.

A függetlenségi párt.

Budapest, nov. 3. (Saját tudósítónktól.) A Kossuth-párt ma este értekezletet tartott, amelyen nem hoztak határozatot. A párt álláspontját holnap a képviselőházban Kossuth Ferencz fogja kifejteni. Több szónok Perczel Dezső elnöké választása ellen hevesen tiltakozott. A párt csak Tisza István programbeszéde után fog további magatartása dolgában határozni.

Tisza István és a románok.

Tisza István gróf kormányra jutása a románok körében általános meglepéssel és örömmel találkozott. Ennek az örömmel a visszhangja az Aradon megjelenő „Tribuna Populului” című lap mai vezércikke, amelyben a politikai helyzettel foglalkozik s örömmel üdvözi Tisza István grófot, mint olyan kormányfőt, aki a zavaros viszonyok között rendet fog teremteni. Az említett lap az új választást kiemelkedően tartja s erről szólván a következőket mondja: „A választások tél-időben nem kellemesek. S aztán Tisza nem Széll, aki lépten-nyomon paktáljon s minden nehéz kérdést formulával oldjon meg, vagy aki mesterséges lármától megijedjen, hanem a tett embere, aki erős és határozott harcot folytat minden kérdésben. Egy szenvedélyes sovinszta után, mint Bánffy s Széll kétszínű rendszere után, olyan kormányt, amely nyíltan dolgozik, ugyszólván üdvözölni lehet. Tudni fogják az udvar is, a nemzetiségek is, meg az ellenzékiek is, hogy kívül van dolguk. A politikában pedig nagy nyereség tudni, hogy ki mellé állunk, vagy ki ellen küzdünk.”

UJ ÜZLET.

FISCHER SÁMUEL

üzletvezető vezetése alatt

KASSOVITZ FÜLÖP

ezég Zöldfa-utca 36. szám alatt

UJ ÜZLET.

egy minden igényt kielégítő
 Férfi Fiu és Gyermekek **RUHA**

fiók üzletet nyitott.

Ruha megrendelések olcsón és jótányosan vállaltat mérték szerint.

Amidőn legjobb, saját gyártmányu s az egész országban hírnévre szert tett **kész térlő s gyermektöltőnyőket**, felöltőket, raglán uiszer és sportkabátokat, szőrmeárkat és utazó bundákat megvételre ajánlom, biztosítom a n. é. vevőközönséget, hogy **feltűnő olcsó és kitűnő árul** mindenütt meglepédedést fog kelteni.

B. látogatást kér

FŐ-ÜZLET:

Zöldfa-u. Stern Gyula cséggel szemben.

Kassovitz Fülöp

fiók-üzlete Zöldfa-u. 36

H I R E K

* **Személyi hír.** *Natafalusy* Kornél tankerületi kir. főigazgató az aradi főreáliskola vizsgálatát befejezte, s tovább utazott *Lugosra*, hogy ott hivatalos körútját folytassa.

* **A miniszterelnök és a biharmegyei szabadelvű párt.** *Tisza* István gróf miniszterelnököt lelkes hangu táviratban üdvözölte tegnap a biharmegyei szabadelvű párt. Az üdvözlő távirat szövege itt következik:

Igen széles körben keltett igaz örömet nagyméltóságodnak magyar miniszterelnökké lett kinevezetése, kinek szilárd jellemétől, államférfiai nagy tudományától, minden aldozatra kész honszerelmétől és céltudatos politikai irányától teljes joggal várjuk a megíngatott államrend és a mindennél drágább alkotmányos élet folyamatossága visszaállítását. Mindenek felett nagy a mi örömünk, kik eddig is büszkén vallottuk nagyméltóságodat a miénknek, a mi einökünknek, a mi vezérünknek.

Ezen érzelmünk kifejezése mellett fogadjon nagyméltóságod egyszersmind azon őszinte kijelentésünk tolmácsolását, hogy mi minden rendelkezésünkre álló erőnkkel a megrendíthetetlen bizalommal fogjuk, mint eddig is tettük, követni és támogatni hazafias működésében nagyméltóságodat.

A biharmegyei szabadelvű párt nevében Nagyváradon, az 1903. évi november hó 3-ik napján

Hegyesi Márton,
alelnök.

* **Az új városház felavatása.** *Rimler* Károly polgármester egyik közelebbi tanácsülésen kifejtette, miként óhajtaná Nagyvárad város monumentalis új székházának felavatását keresztül vinni. A terv szerint addig nyilvános ülést nem tartanak az új székházban, amíg az ünnepélyes felavatás végbe nem megy. A felavató ünnepségre a vármegye és a hatóságok és hivatalok is meg lennének hívva. Az ünnepély központja a felavató ünnepi beszéd lesz. A részletek és a felavatás napja különben még ezután állapíttatnak meg. *Rimler* Károly polgármester a törvényhatóság tagjaiból értekezletre fog többeket meghívni szombatira, november hó 7-ére. Ez alkalommal beszélnek meg az ünnepély módozatait.

* **Novemberi csillaghullás.** Lapunk tegnapi számában említett katonai előléptetéseken kívül még a következő előléptetések történtek a nagyvárad helyőrségben: *Brautsch* Gusztáv 37. gy. e. 2. oszt. százados 1. oszt. századossá, *Lehotzky* Adalbert 33. sz. gy. e. főhadnagy a 37. sz. gy. e.-hez 2. oszt. századossá, *Skendekovich* Tamás 7. sz. h. e. hadapród tiszt helyettes hadnagygyá, a tüzérségnél sokolplaninai *Bugarin* Emil 2. oszt. százados első osztályú századossá, *Huber* Károly hadapród tiszt helyettes hadnagygyá, katonai papságnál *Bjelik* Imre első tábori consistoriális titkár tábori consistoriális igazgatóvá, az orvosi karban dr. *Kolischer* Izidor a 17. sz. gyaloghadosztály orvosfőnök II. oszt. főtörzsorvossá léptek elő.

* **Lovassy Andor színiigazgatósága.** A következő levelet kaptuk: A nagyvárad lapokból olvasom, hogy én a Szigligeti-színházra pályázni fogok. Jót nevettem rajta; mert ha káplán koromban nem adtam rá a fejemet a színiigazgatóságra, plébánus koromban már nem fogok neki az új mesterségnek. Mit csinálnék én a szeszélyes primadonnákkal és kedélyes apákkal? Elég ha Somogyi Károlyt megrokkantotta a direktorság. Maradtam a sztrájkszülte közönséges szerkesztőségnek tisztelő hívük *Lovassy* Andor főjegyző.

* **Orvosok gyűlése.** A biharmegyei orvogyógyász és természettudományi Egyesület nov. 2-án tartotta rendes havi ülését, dr. *Konrád* Márk elnökletével. *Schiff* Ernő dr. a Staroveczky-gyermekkorház igazgatója köszönetet mondott azon összegért, melyet az Egyesület

dr. *Hovánji* Ferencz elhunytá alkalmából adott a kórház jótékony ezéljaira. Új tagokul beléptek dr. *Havas* Imre (Margitta) és dr. *Molnár* Lipót (P-Szölös) orvosok. Dr. *Konrád* elnök érdekes bonczani preparátumot mutatott be. — Szabad előadást tartott *Erényi* Jénő, karsbadi fürdőorvos. Dr. *Erdős* Adolf végül az egészségügyi és orvosi viszonyok Boszniában és Hercegovinában czimű tanulmányát olvasta fel.

* **Nevezetes évforduló.** Ma van ötvennégy éve annak, hogy a mostani Nagyváradot képező s régebben külön-külön közigazgatással bírt egyes városrészek másfél század óta vajudó egyesülési kérdése elvégre eldöntetett s maga az egyesítés ténynyé vált. Ide iktatjuk Nagyvárad városa jegyzőkönyvének ezt megörökítő fejezetét.

„(1849) 746. Méltóságos Jóna Péter kerületi csa. kir. főbiztos 1606-ik sz. a. hivatalos levelében tudatta, miszerint a központi városok egyesítése iránt felsőbb helyre tett előterjesztése s az így egyesítendő város katonai s kereskedelmi szempontból tekintélyesége nézetéből egy Polgármesternek iránti javallata f. év november 4-éről 2842. sz. a. helyeseltetvén, egyúttal Polgármesternek felsőbb helyről *Bölonyi* Menyhért Úr nevezetett ki. A város szerkezetére nézve kiadandó rendelete következní fog.“

* **Egy művész öngyilkos kísérlete.** Egy nagyvárad születesü fiatal művésznek *Rogoz* Imrének öngyilkos kísérletéről adnak hírt Győrből. A fiatal ember az ottani szintársulat tagja s mostanában nagyon elkésérítette, hogy jövő évre nem kapott szerződést. Öngyilkosság előtt éjjel mulatott s reggel tért haza lakására. Lakótársa, *Gara* Jenő segédzsinész, reggel 8 óra tájban biztatta *Rogoz* Imrét, hogy öltözzék, mert próbára kell mennie. „Én nem megyek ma“, felelte *Rogoz* s a következő perczben heves csuklás fogta el. *Gara* Jenő és a házbeli orvosi segítségért futottak, elsőnek *Ladányi* Alajos dr. orvos érkezett, a ki rögtön megállapította, hogy a fiatal színész megmérgezte magát. Kint, hogy másfél gramm kokaint vett be. Eszméletlenül vitték a kórházba, a hol az orvosok a mérge eltávolításához láttak. Körülbelül egy óra hosszat tarthatott a gyomormosás, ekkor konstataáltak, hogy a fiatal öngyilkostól a halálveszedelmet elhárították. *Rogoz* Imre hét levelet írt tegnap, közöttük az intendánsnak, az igazgatónak, *Rogoz* Demeternek és *Dési* Géza drnak Nagyváradra. A *Gara* Jenőhöz írt levélben öngyilkosságát azzal okolja meg, hogy a jövő szezonra nem kapott szerződést és anyagi zavarokkal küzd.

* **Ülés a vármegyházán.** Biharmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 11 órakor, a vármegyháza kistermében, *Beóthy* László főispán elnöklete alatt ülést tart.

* **A nagyvárad magántisztviselők köre** f. hó 7-én, szombaton este fél 9 órakor saját egyleti helyiségében felolvasással, zeneszámmal és tánczszal egybekötött családias jellegű tea estélyt rendez, melynek sikere érdekében 50 tagu rendező bizottság fáradozik. A kör ezen estélyére külön meghívókat nem bocsájt ki, hanem tagjait és azok családait, esetleges vendégeit ez uton hívja meg. A megtartandó estély bevezetését képezi egy estély-cziklusnak, amelyben lehetőleg minden két héten hasonló családias jellegű estélyek fognak tartatni. A rendezőség egyben tervbe vette több nagyszabású jótékony célt szolgáló hangversenynyel egybekötött bálók megtartását, a melyek programja szenzációs meglepetés számba fog menni.

* **Hymen** Weiszberger Gizellát Berettyó-Ujfaluból eljegyezte *Jeremiás* Samu Szamosújvárról.

* **A járványkórház kibővítése.** Az új, Szent-László járványkórház építéskor Nagyvárad város törvényhatósága költségkímélés szempontjából akként intézkedett, hogy egyelőre

csak két pavillont építtetett ki, s a másik két pavillon létesítését jobb időkre hagyta, mikor a város pénztára kedvezőbb helyzetben lesz. A tapasztalat azonban csakhamar megmutatta, hogy a két pavillon kevés, mert időnként három-négyféle fertőző betegségben levőket kell felvenni a kórházba, akiknek elkülönítése két pavillonba csak a legnagyobb veszéllyel történhetik. A közegészségügyi szakbizottság és dr. *Baróthy* Ákos v. főorvos sürgetésére a mérnöki hivatal elkészítette a másik két pavillon terveit és költségvetését; ez utóbbi 14709 korona összeget tüntetett fel. Mielőtt a tanács a járványkórház kibővítésének kérdésében határozott volna, a fedezet kimutatását kérte a főszámvevőtől. A város pénzügyi helyzete azonban ma még kedvezőtlenebb, mint pár évvel ezelőtt s a számvevőség nem talált fedezetet a kórház kibővítésére. Ilyen körülmények között a Szent-László járványkórház kibővítése ismét halasztást szenved.

* **A protestáns sorsjáték.** A Nagyváradon létesítendő ev. ref. tanítónök javára rendezett sorshuzást e hó 1-én tartotta meg a rendezőbizottság, a Fekete Sas nagytermében. A sorshuzás, a melyen nagyszámú közönség jelent meg, *Mezey* Mihály elnöke mellett ment végbe. Az eredményről később kimerítő jelentést ad ki a rendező bizottság. Most az első hat főnyeremény számaikat közöljük: Az első díjat nyerte: 29 sorszám: 152. sz. sorsjegy; a másodikikat: 23. sorszám: 1880. sz.; a harmadikat 9. s. sz.: 1725. sz.; a negyediket: 1. s. sz.: 1709. sz.; az ötödiket: 21. s. sz.: 210. sz.; a hatodikat: 37. s. sz.: 483. sz. sorsjegy.

* **Gyászrovat.** Részvétellel értesülünk Nagyvárad egyik régi, derék polgárának: *Weidlich* Istvánnak haláláról. Az elhunyt aggastyán korábban vendéglős volt, a későbbi években azonban teljesen visszavonult s mint magánzó élt Nagyváradon. *Czegledy* Sándor vendéglős apóst gyászolja az elhunytban. Temetése ma, szerdán délután 3 órakor lesz a Szent-János-utcai gyászszáztól.

* **Nagy lopás.** *Vitán* Arpád pénzügyi vámenőr tegnap délután a családjával együtt kint járt az olasz temetőben. Amíg lakásuktól távol voltak, valami élelmes betörő felhasználta a kedvező alkalmat s a konyha ablakon át behatolt a szobába. Ugy látszik ismerte jól a járást, mert éppen azt a szekrényt törte fel, amelyben a tisztviselő értéktárgyait tartotta s abból nem kevesebb, mint 1234 kor. készpénzt és 660 kor. értékű ékszert lopott el. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

* **A Legényegyletből.** A Nagyvárad Katú. Legényegylet vezetősége ez uton értesíti azokat, kik az egylet által szervezett táncziskolába beiratkoztak, hogy a tánczitanítás ma szerdán, nov. 4-én este 8 órakor veszi kezdetét. Egyúttal értesíti a rendezőség a közönséget, hogy a november havi házi-estély vasárnap, nov. 8-án megtartatik. Az estélyt, — mint rendesen — pompás kis műsor nyitja meg; utána táncz. Kezdeté este 7 órakor.

* **Halálos zuhanás.** Végzetes baleset történt tegnap reggel a nagyvárad vasuti állomásnál. Az állomás fűtőházi épületét most renoválják s a munkások közül egyik oly szerencsétlenül zuhant le az állványról, hogy rögtön szörnyet halt. Az első számú fűtőház homlokzatán dolgoztak tegnap reggel a munkások és pedig a nehezen hozzáférhető épületen akként, hogy a sinektől szabad helyen két magas létrát állítottak a fal mellé s ennek fogain keresztül egy vastag deszkát támasztottak. Ezen a deszkán dolgozott kevéssel kilencz óra előtt *Smukk* József munkavezető is, akinek az egyik kőműves panaszkodott, hogy ilyen állványon életveszélyben forognak. — No, hát megmutatom én, hogy bátran lehet dolgozni! szólta a munkavezető s felkapzkodott az emeletnyi magasan fekvő deszkáig. Alig tette lábát a veszélyes helyre, az egyik létra foga eltört, a deszka hirtelen felbillent s a rajta álló ember lezuhant. Esés közben hozzá

ütődött a párkányhoz s olyan szerencsétlenül esett tovább, hogy a fejével éppen az egyik vasuti sínre zuhant s az agyveleje is szétloccsant. Mire társai hozzá siettek, már halva volt. A szerencsétlenségről azonnal értesítették az ügyészséget, majd a rendőrséget, ahonnan Pataky Károly rendőrfogalmazó ment ki a helyszínére s megállapította, hogy a katasztrófaért senkit sem terhel a felelősség, mert Smukk József egyedül a saját vigyázatlanságának lett az áldozata. A szerencsétlenül járt munkás hetvenkét éves volt; tetemét a bonczházba szállították.

* Konfliktus a katonaság és a város között. A nagyvárad közbirtokosság beadványt intézett a tanáchoz, a melyben felpanaszolja, hogy a katonaság az ő birtokán az ugynevezett Futrás legelőn gyakorlatokat tart és ezzel nekik érzékeny károkat okoznak. A közbirtokosság most a várossal szemben emeli föl kártérítési igényét és 750 korona kifizetését kéri. Ha már most a város nem fizet, a közbirtokosság bepereli és a város a pör elvesztése esetén kénytelen a katonaság ellen fordulni és miután a katonaság a közbirtokosság ismételt felszólítására sem fizetett, majdnem bizonyos, hogy a vitás összeg konfliktust fog előidézni a város és a katonaság között.

* Az elme-kórház átadása. Az új elme-kórház épületet tegnap végleg átvette a vállalkozótól a vármegye kiküldött bizottsága és legközelebb megkezdik az elmebetegek átszállítását, a míg a jó idő tart. Egyidejűleg Budapestről és a gyulai állami elme-kórházból is átszállítanak mintegy száz beteget, úgy hogy a létszám be lesz töltve. A bizottság a vállalkozó ifj. Rimánóczy Kálmán építésznek teljes megelégedését nyilatkoztatta az átvételnél. Az épületek szilárdak, a higiéniai követelményeknek teljesen megfelelnek és a pavillonszerű épületek a festői környezetben jó benyomást tesznek a szemlélőre.

* Felakasztotta magát. Komádi tudósítónk jelenti telefonon, hogy Puskás István 50 éves napszámos tegnap reggel felakasztotta magát a mestergerejére. Puskás részeg állapotban követte el tettet. Mikor hozzátartozói ráakadtak, már halott volt.

x Irtózatossági tűz. K vidéki városban nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma daczára a tulajdonos berohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzes ládáját megmentse. A hatalmas lángok és a türhetetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakosztalába behatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midőn szerencséjére, kapaszkodás közben megakad az ajtóra szögezett levélsekrényben, melyet kezében görcsösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatossági tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egyebe, mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levélsekrényben volt és köztük TÖRÖK A. és Tsa bankház — Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta a tűz által szeren-

esétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furcsa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

x Egy jól berendezett cipő raktár. Hol mindenki cipő szükségletét a legjobb kivitelben s a legolcsóbban szerezheti be. **Nádor Henrik és Társa Nagypiac tér, Kereskedelmi Palota.** Talán nincs olyan cikk több, mely a kereskedő részéről annyi figyelmet, izlést és haladást követelne, mint éppen a cipő cikk. Egy nagy cipő raktárnak a fentartása, mely hű kifejezők, legyen a közönség viselésének és legújabb igényeknek megfelelően, ez bizony oly feladat, melynek komolyágát azok tudják méltatni, kik hosszabb-kevesebb ideig bepillanthattak már egy cipő üzlet szervezetébe. **Nádor Henrik és Társa Legnagyobb Cipő Áruház Nagyváradon,** már több éven keresztül ad példát arról, hogy miként kell a közönség igényét kielégíteni. Az újonnan érkezett őszi áruk, óriási választékban meglepő olcsó árak mellett lesznek kiárultva. **Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölköztetnek. Helybeli és vidéki telefonszám 63. 809.a.**

Színház.

Színházi naptár.

Szerda: Loute, Csütörtök: Talmi hercegnő. Péntek: Drótos tót. Szombat: Hunyady László (Erkel születési évfordulója).

Nyílttér.

Weimann Jenő dr.

ügyvédi irodáját

Nagyváradon, Zöldfa utca, 21. szám alatt (Dr. Mayer-féle házban, a Berkes-féle festék üzlet felett) **megnyitotta.**

Táviratok és telefonhírek.

Az új kormány a király előtt.

Bécs, nov. 3. (Saját tudósítónktól.) A király az eskütétel után fogadta az új kormány tagjait s beszédet intézett hozzájuk. A felség megköszönte, hogy beléptek a kormányba s reményét fejezte ki, hogy Magyarországon most már helyreáll a nyugalom. **Tisza István** gróf miniszterelnököt külön magánkihallgatáson fogadta a király, akinek a politikai helyzetéről, főleg az ellenzék magatartásáról referált.

Az egyetemi ifjak tüntetése.

Budapest, nov. 3. (Saját tudósítónktól.) Ma este háromszáz egyetemi polgár a függetlenségi pártkör elé vonult, ahol mintegy négyezer

főnyi tömeg csatlakozott hozzá. A kör ablakából **Kossuth Ferenc** beszédet intézett az ifjusághoz, kijelentve, hogy pártja a nemzet jogaiért tovább fog küzdeni. Reményli, hogy a választói jogot kiterjesztik, de ebben csak hazafiak fognak részesülni. A szocialisták zajos kiabálással fogadták ezt a kijelentést. A tüntetők ezután a **M-g** szerkesztősége elé vonultak, ahol **Holló Lajos** és **Lovász Márton** mondott beszédet.

Felelős szerkesztő: **Dr. Vucskios Gyula.**

Élelmi-szer eladás.

Tehén és bivaly tej, turó, tejföl, **Kopasz István** Peczeszölősi tejjgazdaságából; kaputató Uri utca és Sziligheti-utca sarok, **Leukutza Józsefné** üzletében.

Makkoltatás.

A váradai főtiszt. káptalantól bérben birt urszád-karasszó és kiskarai erdő-ségben a makkoltatási jog kiadandó. — Terület 2—3000 hold, lapályos, makk és vizdus. — Értekezhetni **Grünstein Sámuel** Urszádon, állomás Sóllyom.

1185—1903. vh. számhoz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel köz-hírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíró-ságnak 1903. évi VI. 1678/10. számú végzésével Bihar megyei takarékpénztár felperes részére Révész Samu alperes ellen 77 kor. 62 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 836 koronára becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbíró-ság fenti száma végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes laká-sán Nagyváradon Hármask utca Tátrai házban leendő megtartására határidőül **1903. évi november hó 6-ik** napján délután 8 órája tüzetik ki, mikor a bír-óilag lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becs-áron alól is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingó-ságok vételárából a végrehajtó követeléseit megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehaj-tási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi be-jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kikül-dőttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól szá-mittatik.

Kelt Nagyváradon, 1903. évi október hó 23.

Csathó Jenő.

kir. bír. végrehajtó.

Bihar

megyében

eddig

9 főnyereményt

és

23 más nagyobb

nyereményt

fizettünk ki.

B bizonyított tény, hogy a magy. királyi szab. osztálysorsjáték ut-ján igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyeresi esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 55.000 darabot, tehát a felét körülbelül

14¹/₂ millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: **600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 2 á 80.000, 70.000** stb. stb.

A megrendeléseket f. é. november 19-ig kérjük.

Az első osztályú eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcad 1 K 5 f.

Sorsjegyeket *postautalvány-összegek* ellenében, vagy *utánvétellel* küldünk. — *Hivatalos nyereményjegyzékekkel* pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk. 468

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, Gizella-tér 1. Sürgöny cím: **NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.**

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereményt — még esedékesség előtt is — a legszigorubb titoktartás mellett, **ju talékmentesen** fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a leg-messzebbmenő biz-tonságot nyújtja.

A

legtöbb főnyereményt nálunk

vásárolt sorsjegyeken nyerték.

Magyar gyártmány!

Honi ipar!

„EMKE” padlófénymaz.

A közeledő idény alkalmával van szerencsém a t. közönségnek szives figyelmét felhívni saját gyártmányu »EMKE» padló és parkette fénymazamra, mely gyors száradása, szép fénye és tartóssága által az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja.

Mindenki, aki ezen »EMKE» fénymazakat használja, nemcsak egy honi iparág fejlődését mozdítja elő, hanem hazafias és közművelődési célokat is szolgál. A gyárat az »EMKE» rendszeresen ellenőrzi.

„Emke” padló fényezőmaz	1 kgros üvegekben v. dobozokban	2 kor. — fill.
„Emke” parkette fénymaz	1 „	2 „ 80 „
„Linoleum”	1 „	1 „ 40 „

Szives megbizásait kérve, vagyok

397.

kiváló tisztelettel:

BERKES BERTALAN.

Fő-üzlet: Zöldfa-utca. Telefon szám 160.
Vidéki telefon összeköttetés.

Fiók-üzlet: Füstök közli legesség raktára. Fő-utca.
„Bazár”-épület. Telefon sz. 393.

Kiváló szerencse Töröknél.

Felülmúlhatatlanul kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyeremény-nél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 305.000	koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,
a 100.000	„ főnyereményt a 74366. „
a 30.000	„ „ a 109780. „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztály sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K. 1.50 || 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3.—

1/2 „ „ 3.— „ 6.— || 1/2 „ „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket utánvéttel vagy az összeg előzetes befizetése ellenében

küldjük. — Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk

→ folyó évi november hó 19-ig →

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDALEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei: 1136

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váczi-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TSA bankháza Budapest,

Kérek részemre..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ...korona összegben	} utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken).	} A nemtetsző törlendő.

Pontos cím

Mikor örülhetünk?

Csak akkor, ha szükségletünket mielőtt beszereznők meggyőződést szereztünk, mily remek raktár áll rendelkezésünkre

Telcsér Mátyás

divatárubázában Zöldfa-utca,

mely üzlet teljesen újonnan a legszebb és legdivatosabb árukkal lett berendezve, úgy hogy a legjobb árut kereső közönség is megtalálja szükségletét és ár tekintetében föltétlenül olcsóbb, mint bárhol, úgy hogy már 10 frt. bevásárlásnál is nagy pénzüsszeget takaríthatunk meg. Remek választék őszi és téli újdonságokban, különösen figyelemreméltó nagy vászon raktáram és kész női ruha raktáram. Alkalmi vétel:

Kész blousok	50 krtól
Teniszt barhet	11 krtól
100 ágyszerítő	65 krtól
Szőnyeg	9 krtól 467.

Ingyen fénykép.

III. Árverési hirdetmény kivonat.

A belényesi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Terényi J. özég végrehajthatónak Ille Villa végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nvaradi kir. törvényszék (a belényesi kir. járásbíró) területén lévő Pp. Czigányesd községben fekvő a pp. czigányesdi 29. sz. tjkvben A + 147 hrsz. a foglalt vizimalomból Ille Villát megillető részre 600 koronában, a pp. czigányesdi 7. sz. tjkvben A I. 7., 17., 56., 85., 103., 135., 145., 154., 169., 264., 263. hrsz. a foglalt ház, beltelek, szántóföldből és az utána járó legelő járandóságból Ille Villát megillető részre 1655 koronában, az A + 243—2. hrsz. a foglalt szántó földre minthogy a kikiáltási ár 400 koronát meg nem halad, a társtulajdonosok jutalékával együtt az árverést 80 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. évi december hó 22 ik napján délelőtt 9 órakor P. P. Czigányesd községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 60 koronát, 165 kor. 50 fillért és 8 koronát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1903. évi október hó 13. napján. A belényesi kir. jb. mint telekkönyvi hatóság.

Karakas Albert,
kir. jbiró.